

Kooskõlastustabel

Nr	Esitaja ja ettepaneku/märkuse sisu	Arvestamine	Põhjendus/selgitus
	Justiits- ja Digiministeerium		
1.	Eelnõu § 1 p 2 näeb ette põhimääruse kehtestamise volitusnormi raamid. Juhime tähelepanu, et volitusnormis on puudu täpne andmekoosseis (mis on esitatud põhimääruse lisas). Samuti soovitame andmete esitamise korra asemel tuua volitusnormi raamides välja andmeandjad ja nendelt saadavad andmed. Täiendavalt juhime tähelepanu, et kui korralduslikult on põhimääruses vaja veel mõnda aspekti reguleerida, soovitame volitusnormis välja tuua ka muud korralduslikud küsimused. Lisaks sellele palume kehtetuks tunnistada SeOS § 12 lõike 5 teine lause, kuna see kordab põhimääruse volitusnormis sätestatud. Samuti märgime, et lisaks eelnõule lisatud rakendusakti kavandis väljatoodule, tuleks üle vaadata ka põhimääruse järgmised sätted: § 3 lg 3, § 6, § 8 ning lisa.	Arvestatud.	Eelnõusse lisati punktid: „andmete täpsem koosseis“, „andmeandjad ja nendelt saadavad andmed“, „muud andmekogu pidamisega seotud korralduslikud küsimused“. SeOS § 12 lõike 5 teine lause, mis kordab põhimääruse volitusnormis sätestatud, tunnistatakse kehtetuks. Põhimäärust täiendati. Terviklik määruse korrastamine tehakse peale seaduses muudatuste kehtestamist.
2.	Eelnõu § 1 p-s 4 kavandatud lõige 7 näeb ette, et andmekogu pidamise eesmärgi saavutamiseks ning paragrahvi lõigete 4 ja 5 kohaselt andmekogusse kantavate andmete valdkonna ülesannete täitmiseks töödeldakse isiku kohta üldandmeid, haridusandmeid, töötamise andmeid ja terviseandmeid. Juhime tähelepanu, et andmekogus saab töödelda üksnes andmekogu pidamise eesmärgil isikuandmeid, seega tuleks	Arvestatud.	Eelnõud muudetud ja lisatav SeOS § 12 lõike 7 sissejuhatav lauseosa sõnastatud: „Andmekogus töödeldakse järgmisi isikuandmeid:“. Dokumendiregistri vaates täiendati isikuandmete loetelu ja

	sissejuhatav lauseosa sõnastada: „Andmekogus töödeldakse järgmisi isikuandmeid:“. Juhime ka tähelepanu sellele, et kuna andmekogu toimib ka dokumendiregistrina, võib andmekogu sisaldada rohkem andmeid, kui üksnes eespool loetletud isikuandmed. Seega tuleks isikuandmete loetellu lisada täiendav punkt: „5) isiku poolt dokumendiregistrisse esitatud muud isikuandmed.“. Kavandatav lõige 8 näeb sissejuhatava lauseosa järgi ette avalikustatavad isikuandmed, kuid loetelu ei sisalda üksnes isikuandmeid. Isikuandmete avalikustamisel tuleb ette näha, milliseid andmeid täpselt avalikustatakse, mis eesmärgil ja vajadusel ning kui kaua (kui see ei kattu säilitamisajaga). Juhime tähelepanu, et avaliku teabe seaduse (AvTS) kohaselt on kogu teave, mis on saadud või loodud avalikke ülesandeid täites, avalik, välja arvatud osas, mille suhtes on kehtestatud juurdepääsupiirang. Avalik teave saab olla avalik passiivselt või aktiivselt. Aktiivne avalikkus tähendab seda, et teave tuleb avalikustada. Meie hinnangul ei ole punktis 1 loetletud andmed isikuandmed. Kui soovitakse ette näha nende andmete aktiivse avalikustamise kohustus, tuleb see näha ette eraldi sättes, kuna kavandatava lõike sissejuhatava lauseosa kohaselt puudutab lõige üksnes isikuandmete avalikustamist. Kui nimetatud andmed on lihtsalt avalikud, st nad on juurdepääsetavad andmekogus (st neile ei ole seatud juurdepääsupiirangut) ja neid kuskil aktiivselt avalikustama ei pea, puudub vajadus vastava sätte kavandamiseks. Kavandatava lõike 8 punktis 2 nimetatud isikuandmete puhul tuleb ette näha andmete avalikustamise eesmärk. Kavandatava lõike punkti 3 kohaselt on andmekogu vastutaval töötlejal õigus andmekogus töödeldavaid andmeid edastada Euroopa Komisjonile ja avaliku ülesande täitmiseks		lisati täiendav punkt : „5) isiku poolt dokumendiregistrisse esitatud muud isikuandmed.“. SeOS kavandatav lõige 8 muudeti ja sõnastati järgnevalt: „(8) Andmekogus avalikustatakse seadmete ohutuse eesmärgil isiku kompetentsust tõendava tunnistuse omaniku nimi ja isikukood, tunnistuse andmise kuupäev, tunnistuse kehtivuse lõpu kuupäev, pädevusulatus ja tunnistuse number.“. SeOS kavandatav lõige 9 muudeti ja sõnastati järgnevalt: „(9) Andmekogus töödeldakse terviseandmeid üksnes järelevalvemenetluse läbiviimiseks.“. SeOS kavandatav lõige 10 muudeti ja sõnastati järgnevalt: „(10) Käesoleva seaduse alusel andmekogusse kantud isikuandmeid säilitatakse kõige kauem 20 aastat andmekogusse kandmisest arvates, välja arvatud ilma kehtivusajata väljastatud lube ja tunnistusi, mida säilitatakse tunnistuse omaja eluea
--	---	--	---

teise riigi pädevale asutusele otsekohalduva Euroopa Liidu õigusakti või välislepingu alusel. Juhime tähelepanu, et kuna andmete töötlemise õigus tuleneb nimetatud otsekohalduvast õigusaktist või välislepingust, ei tule seda eraldi riigisisese õiguses reguleerida. Eelnevast tulenevalt teeme ettepaneku sõnastada kavandatav lõige 8 järgmiselt: „(8) Andmekogus avalikustatakse [millisel] eesmärgil isiku kompetentsust tõendava tunnistuse omaniku nimi ja isikukood, tunnistuse andmise kuupäev, tunnistuse kehtivuse lõpu kuupäev, pädevusulatus ja tunnistuse number.“. Kavandatav lõige 9 näeb ette, et andmekogus töödeldavatele terviseandmetele on ligipääs andmekogu vastutaval töötlejal järelevalvemenetluse läbiviimiseks vajalikus ulatuses ning neid andmekogust ei väljastata. Juhime tähelepanu, et andmekogu asutatakse vastutava töötleja ülesannete täitmise lihtsustamiseks. Vastutav töötleja vastutab kõigi andmekogus olevate andmete õigsuse, turvalisuse jms eest, seega peab vastutaval töötlejal olema ligipääs andmekogus olevatele andmetele ka muul juhul kui üksnes konkreetse ülesande raames. Mõistame, et sättega on soovitud tagada täiendav kaitsemeede eriliiki isikuandmete töötlemiseks, seega pakume välja järgmise sõnastuse: „(9) Andmekogus tohib terviseandmeid töödelda üksnes järelevalvemenetluse läbiviimiseks.“. Selline sõnastus tagab, et terviseandmeid töödeldakse üksnes konkreetse seaduses sätestatud ülesande täitmise raames. Seoses kavandatava lõike 9 teise poolega, mis näeb ette, et terviseandmeid andmekogust ei väljastata, juhime tähelepanu, et kuna terviseandmete puhul on tegemist igal juhul asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabega AvTS §		lõpuni. Andmete säilitamise täpsemad tähtajad sätestatakse andmekogu põhimääruses.“. Pädevustunnistustega seotud päringuid tehakse rahvastikuregistrisse korra ööpäevas, mis on automatiseeritud andmekogude vaheline isiku staatuse uuendus. Isiku staatust rahvastikuregistrist JVIS-esse maha ei salvestata. Kui rahvastikuregistris staatus muutub, siis tunnistus arhiveeritakse JVIS-es.
--	--	--

	35 alusel, peab kehtiva regulatsiooni kohaselt asutuse juht hindama, kas andmete taotlejal on andmete saamiseks õiguslik alus. Õiguslik alus võib olla ka avaliku ülesande täitmise kohustus ning sellisel juhul tuleb lähtuda andmete ühekordse küsimise põhimõttest, mis tähendab, et olukorras, kus riigil on vastavad andmed juba olemas, ei tohiks isiku käest neid uuesti küsida. Keeld andmekogust andmeid väljastada läheks aga vastuollu eelnimetatud põhimõttega (AvTS § 431 lg 3) ja AvTS § 436 lõikega 2, mis näeb ette, et andmete töötlemisel, mida kogub põhiandmetena teine riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu, tuleb aluseks võtta vastava teise andmekogu põhiandmed. Eelnevast tulenevalt leiame, et eelnõust tuleb välja jätta see osa, mille kohaselt terviseandmeid andmekogust ei väljastata. Kavandatav lõige 10 näeb ette, et andmekogusse kantud isikuandmeid säilitatakse kõige kauem 20 aastat andmekogusse kandmisest arvates. Andmete säilitamise täpsemad tähtajad sätestatakse andmekogu põhimääruses. Ilma kehtivusajata väljastatud lube ja tunnistusi säilitatakse tunnistuse omaja eluea jooksul. Selleks, et ei tekiks vastuolu kavandatava esimese ja kolmanda lause vahel, pakume sättele järgmise sõnastuse: „(10) Käesoleva seaduse alusel andmekogusse kantud isikuandmeid säilitatakse kõige kauem 20 aastat andmekogusse kandmisest arvates, välja arvatud ilma kehtivusajata väljastatud lube ja tunnistusi, mida säilitatakse tunnistuse omaja eluea lõpuni. Andmete säilitamise täpsemad tähtajad sätestatakse andmekogu põhimääruses.“. Lisaks sellele juhime tähelepanu, et kui andmeid säilitatakse isiku eluea lõpuni, töödeldakse andmekogus ilmselt ka isiku		
--	---	--	--

	surmaandmeid, mida aga kavandatavas lõikes 7 ette nähtud isikuandmete kategooriad ei kata.		
3.	Mõjude osas on seletuskirjas kirjeldatud lisakulusid seoses kutsetunnistusele üleminekuga. Sellest võib järeldada, et suureneb elektrialal tegutsevate ettevõtjate ja elektritöö pädevusega isikute halduskoormus. Palume täpsustada, kas eelnõus on kavandatud meetmeid, mis halduskoormust vähendavad, ning kajastada see teave sisukokkuvõttes. Kui halduskoormus suureneb ja vähendavaid meetmeid ei ole kavandatud, tuleb leida halduskoormust vähendav säte ning kajastada see sisukokkuvõttes (reegli rakendamise juhis on kättesaadav meie veebilehel).	Arvestatud.	Sisukokkuvõttes kajastatakse vastavalt, et kutsetunnistusele üleminek on varasemast regulatsioonist tulenev ning käesolev muudatus ei too kaasa täiendavat halduskoormust. Seletuskirjas viidatud mõjud tulenevad varasematest muudatustest, mis viidi sisse majandus- ja taristuministri 09.07.2015 määrusesse nr 88, millega alustati 2024 aasta algusest üleminekut kutsetele ning mis jõuab lõpule 2030. aasta lõpus. Käesolev eelnõu ei kehtesta kutsetele üleminekule uusi nõudeid, vaid kordab kehtivat regulatsiooni.
	AKI märkused määrus nr 5 kavandile		
4.	Põhimääruse § 3 lõige 1 loetleb andmekogu pidamise eesmärgid, milleks muu hulgas on ka tarbijate vaidluste lahendamine. Seadme ohutuse seaduse § 12 lõige 1 aga sellist eesmärki ette ei näe, mistõttu vajab säte kindlasti täiendamist.	Mittearvestatud.	Eelnõuga on lisatud paragrahvi 12 lõikesse 4 punkt 10, millega lisatakse andmekogusse tarbijavaidluste komisjoni andmestik, mis on üks osa viidatud TTJA ülesannetest (§ 12 lõige 1). SeOS sõnastus katab ka määruses eraldi väljatoodud osa „tarbijate vaidluste lahendamine“.

5.	Põhimääruse § 3 lõike 4 järgi kasutatakse andmekogu pidamisel automatiseeritud andmetöötlust ja andmeid säilitatakse elektroonselt. Märgime, et tegemist on sisutu sättega. AvTS § 43 ¹ lõike 1 järgi on andmekogu infosüsteemis töödeldavate korrastatud andmete kogum. Infosüsteem on aga defineeritud küberturvalisuse seaduses ning selle järgi kujutabki infosüsteem endast digitaalset andmetöötlust. Soovitame sätte põhimäärusest eemaldada.	Mittearvestatud.	Ei arvestata ja selgitatakse. Peale seaduses muudatuste kehtestamist, korrastatakse terviklikult määrus ning selle käigus võetakse arvesse esitatud kommentaar.
6.	Põhimääruse § 5 järgi seaduses sätestatud juhul on andmekogus töödeldavatel andmetel õiguslik tähendus, muul juhul on andmekogus töödeldavatel andmetel informatiivne ja statistiline tähendus. Juhime tähelepanu, et selliselt sõnastatud säte on sisutühi. Ilmselt asutus lähtub oma töös andmekogusse kantud andmetest, vastasel juhul oleks andmekogu pidamine mõttetu. Nii on kohatu märkida, et mingitel andmetel on vaid statistiline ja informatiivne tähendus. Eristada tuleb vaid neid juhte, kus andmekogu andmetel on õiguslik tähendus. Soovitame sõnastada säte selliselt, et sellest nähtuks üksnes see, millistel seadusest tulenevatel juhtudel on andmekogu andmetel õiguslik tähendus ning muu osa sättest eemaldada.	Mittearvestatud.	Ei arvestata ja selgitatakse. Peale seaduses muudatuste kehtestamist, korrastatakse terviklikult määrus ning selle käigus võetakse arvesse esitatud kommentaar.
7.	Põhimääruse § 8 lõike 5 sissejuhatav lause viitab sättele, mis arvamuse andmiseks esitatud eelnõuga tunnistatakse kehtetuks.	Mittearvestatud.	Ei arvestata ja selgitatakse. Peale seaduses muudatuste kehtestamist, korrastatakse terviklikult määrus ning selle käigus võetakse arvesse esitatud kommentaar. Põhimääruse § 8 vaadatakse kogu ulatuses üle ning korrastatakse SeOS-iga jõustunud sõnastuse alusel.